

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת : חברת הכנסת חוה אתי עטייה

פ/25/2248

הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון – גמלת סיעוד למבוטח הנמצא במוסד סיעודי), התשפ"ג–2023

1. תיקון סעיף 225 בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 225, אחרי סעיף קטן (ג) יבוא :

"(ג) על אף הוראות סעיפים קטנים (ב) ו-(ג), גמלת הסיעוד תשולם לידי זכאי אשר נמצא במוסד סיעודי, ובלבד שמתקיים בו התנאי האמור בסעיף 227(א)."

2. תיקון סעיף 227 בסעיף 227 לחוק העיקרי, אחרי סעיף קטן (א) יבוא :

"(א) על אף האמור בסעיף קטן (א), מבוטח הנמצא במוסד סיעודי יהיה זכאי לגמלת סיעוד, אם המדינה או גוף ציבורי כמשמעותו בסעיף 307 אינם משתתפים בהוצאות החזקתו במוסד הסיעודי."

ד ב ר י ה ס ב ר

בסוף שנת 2018 נכנסה לתוקף רפורמה בעניין ביטוח סיעוד ובה הוחלט על מעבר משלוש רמות זכאות לגמלת סיעוד שהיו קיימות באותה העת, לשש רמות, ובנוסף ניתנה למבוטחים האפשרות לקבל את הגמלה כסל שירותים, כגמלה בכסף או כגמלה משולבת.

לפי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה תהליך ההזדקנות במדינה צפוי להיות מואץ בעשורים הקרובים בגלל קצב גידול האוכלוסייה. אחת הסיבות לכך היא שאחוז גבוה מבני ה-65 ומעלה יזדקקו לעזרת הזולת בתפקודם היום-יומי או בסיוע של מוסדות סיעודיים.

אוכלוסיית הגיל השלישי שילמה במשך כל חייה דמי ביטוח לאומי וחובתה של המדינה להעניק להם את מכלול השירותים והסיוע לו הם זקוקים בהגיעם לגיל זקנה בכדי שיוכלו להזדקן בכבוד.

חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995, קובע בסעיף 227 כי "מבוטח הנמצא במוסד סיעודי או שמתקיים בו האמור בסעיף 307(א) לא יהיה זכאי לגמלת סיעוד."

הוראות אלה מבטלות את זכאותו של אדם לגמלת סיעוד בשל העובדה שהוא נמצא במוסד סיעודי, זאת כדי שלא יקבל מהמדינה תשלום כפול – גם באמצעות גמלת הסיעוד וגם באמצעות הכספים שמעבירה המדינה, עבורו, למוסד. ואולם, הסייג האמור חל גם כאשר מדובר במוסד שהמדינה אינה

¹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.

משתתפת בתקצובו, או שהשתתפות המדינה אינה ניתנת עבור אותו אזרח.
הדבר מוביל לכך שנטל כלכלי כבד מוטל על הקשישים הסיעודיים ומשפחותיהם שנדרשים לשלם סכומי כסף גבוהים למוסד הסיעודי, ובמקביל נפסקת זכאותם לגמלת סיעוד.
לפיכך, מוצע לקבוע כי במקרה שבו מבוטח הזכאי לגמלת סיעוד נמצא במוסד סיעודי, והמדינה או גוף ציבורי אינם משתתפים בהוצאות החזקתו באותו מוסד, לא ייפסק תשלום גמלת הסיעוד וגמלת הסיעוד תועבר ישירות למבוטח הזכאי לגמלה. מדובר בתיקון הכרחי ולא במותרות שיטיב ויסייע לאוכלוסייה זו בשעתם הקשה לקבל את הטיפול לו הם זקוקים ולהוביל לשיפור באיכות חייהם ללא כל דאגה כלכלית.
הצעת חוק דומה בעיקרה הונחה על שולחן הכנסת השמונה-עשרה על ידי חבר הכנסת משה גפני וקבוצת חברי הכנסת (פ/18/4211).

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת התשע-עשרה על ידי חבר הכנסת משה גפני וקבוצת חברי הכנסת (פ/19/1099), על שולחן הכנסת העשרים על ידי חברי הכנסת משה גפני ואורי מקלב (פ/20/1159), על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברת הכנסת חוה אתי עטייה (פ/24/3564) ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חברת הכנסת מירב כהן (פ/25/1974).
הצעת החוק זהה לפ/24/3564 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ט"ו בשבט התשפ"ג (06.02.2023)